

כנס החברה הפיטופתולוגית הישראלית - בית דגן 21.2.78

מחוללי מחלה מסוכנים שזוהו בזרעים

מיובאים בשנים 1965 - 1977

עליזה חלפון-מאירי

המחלקה לזרעים, מרכז וולקני, בית דגן

תלוי

זרעים נושאי מחוללי מחלות משמשים כאחד האמצעים החשובים להעברת מחלות צמחים לאיזורים חדשים וכתוצאה מכך עלולים להגרם נזקים כבדים ביותר. עם התפתחותו של הסחר הבין לאומי בזרעים, הולכת וגוברת הסכנה של התאזרחותם של מחוללי מחלה באיזורים חדשים.

שיטות הזהוי של מחוללי מחלה הנישאים על ידי זרעים, במיוחד למחלות הסגר, חייבות להיות רגישות בכדי לגלות רמת נגיעות הנמוכה ביותר. כמו כן זמן בדיקתם חייב להיות קצר יחסית על מנת לקצר שהותם של מכסות הזרעים במחסני הנמל.

במעבדה הרשמית לבדיקת זרעים במחלקה לזרעים במרכז וולקני, נבדקים כל מכסות זרעי היבוא של כותנה, תירס, זון ושעועית לנגיעות במחוללי מחלה בעלי חשיבות כלכלית שטרם התאזרחו בארץ. בשנים 1965 - 1977 נבדקו מעל 600 מכסות זרעים ובהם זוהו 5 פטוגנים מסוכנים בכ-14% מהמכסות שנבדקו.

בזרעי זון זוהתה הפטריה: Gloeotinia temulenta Prill. and Delacr.

בזרעי כותנה זוהו: הפטריה Glomerella gossypii Edg.

והבקטריה Xanthomonas malvacearum (E.F. Smith) Dawson

בזרעי תירס - הפטריה Diplodia maydis (Beru.) Sacc.

בזרעי שעועית - הפטריה Colletotrichum lindemuthianum (Sacc. and Magn.) Bri. and Cav.

מדור ההסגר של האגף להגנת הצומח של משרד החקלאות, אסר את השימוש במכסות הזרעים הנגיעות ובצורה זו נמנעה או נדחתה הכנסתם של מחוללי מחלה מסוכנים לארץ.

על מנת למנוע הכנסתם של פטוגנים חדשים לארץ, לא די בבדיקת
הזרעים המיובאים. דרושה מודעות של החקלאי, המדריך והחוקר שאינ
להביא חומר זריעה לארץ בלי ידיעתם של המוסדות האחראיים.